

BẢO VẬT QUỐC GIA

- 1. Tên hiện vật:** Ngẫu tượng Linga - Yoni
- 2. Tên khác:** Sinh thực khí Nam và Nữ
- 3. Tên đơn vị:** Bảo tàng Tổng hợp Trà Vinh
- 4. Số đăng ký:** 01
- 5. Chất liệu:** đá thủy tinh trong suốt (Crystal rock)
- 6. Kích thước:** H: 2,1cm; R: 3,7 cm
- 7. Trọng lượng:** 150 gram.
- 8. Số lượng:**(01) Một hiện vật.
- 9. Miêu tả:** Hiện vật là ngẫu tượng Linga -Yoni được tạo tác liền nhau trong một khối có dạng hình trụ tròn.

Yoni hình tròn đường kính đáy: 3,4cm; đường kính bề mặt: 2,3cm có vôi nhô ra: 0,7cm, trên bề mặt thân vôi được tạo rãnh nước thánh. Lòng Yoni được đục lõm đều để tạo gờ nhỏ. Trung tâm của khối có dạng tròn được tạo tác hình Linga nhỏ hình trụ tròn. Linga có đầu tròn, mài nhẵn cân đối, chiều cao đo được: 0,9 cm, đường kính: 0,6cm.

10. Hiện trạng: Nguyên vẹn

11. Niên đại: Thế kỷ thứ V-VI sau công nguyên

12. Nguồn gốc, xuất xứ: Ngẫu tượng Linga -Yoni của Bảo tàng Tổng hợp Trà Vinh được các nhà khảo cổ học Viện khoa học xã hội tại thành phố Hồ Chí Minh phát hiện trong quá trình khai quật di chỉ khảo cổ học Lưu Cừ II, huyện Trà Cú, xã Lưu Nghiệp Anh, tỉnh Cửu Long, từ tháng 11/1986 đến cuối tháng 12 năm 1986 và di tích được công nhận là di tích cấp Quốc gia ngày 9/01/1990.

13. Ghi chú: Căn cứ vào những cứ liệu phát hiện trong cuộc khai quật khảo cổ như: kết cấu kiến trúc, phong cách xây dựng, vật liệu xây dựng (gạch) và các di vật thu thập được trong vùng phân bố di tích cũng như ngay tại di tích khảo cổ. Từ những căn cứ trên những nhà khảo cổ khai quật di tích Lưu Cừ II kết luận di tích này cùng thuộc loại hình Văn hóa Óc Eo tồn tại từ giai đoạn thế kỷ thứ I - VII sau công nguyên. Đây là di tích là nơi thờ phụng thần Shiva có hai thời điểm tồn tại gồm:

Giai đoạn thứ I: giai đoạn thiết lập kiến trúc từ thế kỷ thứ I.

Giai đoạn thứ II: giai đoạn mở rộng kiến trúc từ thế kỷ VII

Kết luận này ngoài những nghiên cứu về phong cách kiến trúc, hiện vật phát hiện được trong lòng di tích và cả tham khảo kết quả phân tích niên đại bằng phương pháp C14.

14. Lý do lựa chọn: Đây là hiện vật được chế tác thủ công với chất liệu đá thủy tinh bằng nhiều công đoạn kỹ thuật như: đục, ghè, đẽo, mài..., tạo nên một biểu tượng linh vật thờ hoàn chỉnh. Khảo sát các phát hiện khảo cổ học về loại hình hiện vật này các nhà nghiên cứu cho rằng Linga-Yoni Lưu Cừ II (Trà Vinh) là hiện vật độc bản và có giá trị đặc biệt.

- Về lịch sử: Hiện vật minh chứng di tích Lưu Cừ II là đền thần Shiva thuộc giai đoạn phát triển của nền Văn hóa Óc Eo được tạo tác với một trình độ kỹ thuật cao nhất là được tạo tác trên nền chất liệu đá thủy tinh.

- Về khoa học: Đây là hiện vật được phát hiện ngay trong địa tầng di tích khảo cổ do đó hiện vật có đầy đủ tính xác thực là hiện vật này là thuộc di tích Lưu Cừ II. Đây cũng là cơ sở khoa học trong việc giúp các nhà khoa học có những kiến giải hợp lý về giá trị lịch sử, giá trị văn hóa, giá trị nghệ thuật không chỉ của di vật mà cho cả di tích kiến trúc Lưu Cừ II.

- Về văn hóa: Đây là hiện vật góp phần minh chứng trên địa bàn Nam bộ có một nền văn hóa bản địa đã từng tồn tại và phát triển rực rỡ - Văn hóa Óc Eo ở Nam Bộ trong đó bao gồm tỉnh Trà Vinh tồn tại từ thế kỷ thứ I-VII sau công nguyên.